

Aanpak van witwassen in Nederland onvoldoende

Weinig meldingen uit trustsector

HET FD 07 maart 2011

Taco Mulder
Amsterdam

De FATF, de internationale organisatie die zich bezighoudt met de bestrijding van witwassen en de financiering van terrorisme, heeft kritiek op de aanpak hiervan door Nederland. Dat staat in de samenvatting van het evaluatierapport dat de FATF vorige week heeft gepubliceerd.

Volgens de taskforce is Nederland bovenmatig gevoelig voor deze criminele praktijken omdat het een grote financiële sector, een zeer goed communicatienetwerk en open marktverhoudingen heeft. De schatting is dat er jaarlijks €18,5 mrd aan crimineel geld via Nederland wordt witgewassen. Het is daarom opvallend dat trustkantoren de afgelopen vijf jaar niet meer dan 24 ongebruikelijke transacties hebben gemeld.

Jelle Staats en Jan van Koningsveld, twee onafhankelijke onderzoekers van financiële fraude, delen de conclusie van de FATF over het relatief geringe aantal meldin-

gen. Zij stellen dat via Nederlandse financieringsdochters van buitenlandse bedrijven (BFI's) jaarlijks een geldstroom van €12.300 mrd door Nederland loopt.

Het onderzoeksteam, onder leiding van het IMF, zet ook flinke vraagtekens bij de gebrekkige opleiding van het personeel van financiële instellingen, advocaten, notarissen en makelaars. Gedetailleerde eisen aan de opleiding om de risico's op witwassen in te schatten heeft de wetgever niet gesteld. Van Koningsveld en Staats noemen de kritiek van de FATF op dit punt begrijpelijk.

Ook de Nederlandse Financial Intelligence Unit (FIU), de organisatie die zelfstandig en onafhankelijk onderzoek doet naar witwaspraktijken en financiering van terrorisme, krijgt een veeg uit de pan. De effectiviteit en onafhankelijkheid heeft te lijden gehad van de recente reorganisatie. De FIU moet beter analyseren en prioriteiten stellen bij het onderzoek naar verdachte transacties.

In een brief aan de Tweede Kamer schrijft minister Jan Kees de Jager van Financiën dat aan de tekortkomingen die de FATF heeft geconstateerd, wordt gewerkt. Dat geldt voor de aansturing van de FIU en ook voor de hiaten in de wetgeving tegen witwassen en de financiering van terrorisme.

De effectiviteit en onafhankelijkheid van de FIU is verminderd door het complexe besturingsmodel